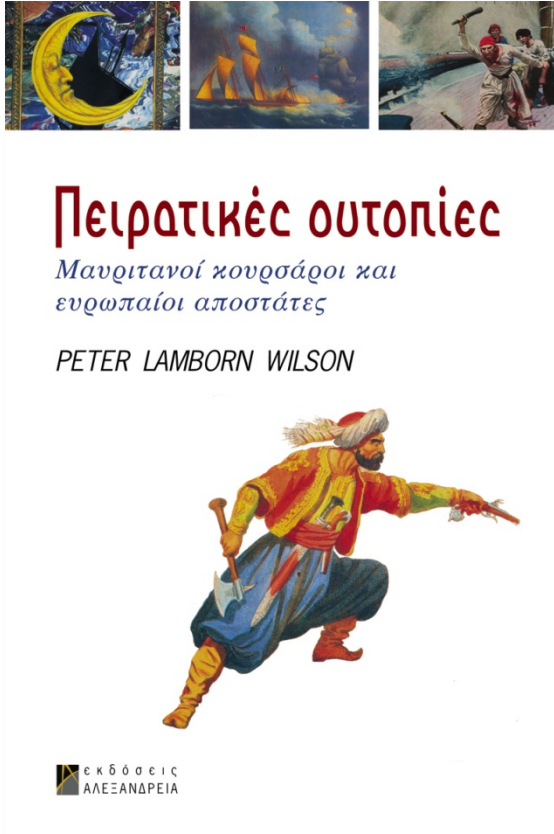

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Πήτερ Λάμπορν Γουίλσον

**ΠΕΙΡΑΤΙΚΕΣ
ΟΥΤΟΠΙΕΣ****Μαυριτανοί κουρσάροι
και ευρωπαίοι
αποστάτες**Μετάφραση: Ιουλία Ραλλίδη
Επιμέλεια: Κώστας Αντύπας, Δάφνη
ΧρήστουISBN: 978-960-221-446-6, σελ.255,
σχ. 14x21, α' έκδοση Μάιος 2009,
τιμή 19,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

«Από τα τέλη του 16ου μέχρι και το 18ο αιώνα, πολλές χιλιάδες Ευρωπαίοι –και Ευρωπαίες– προσηλυτίστηκαν στο Ισλάμ. Οι περισσότεροι απ' αυτούς ζούσαν και δούλευαν στο Αλγέρι, στην Τύνιδα, στην Τρίπολη, στην περιοχή του Ραμπάτ Σαλέ στο Μαρόκο – στα επονομαζόμενα Παράκτια Κράτη της Μπαρμπαριάς... Οι χριστιανοί Ευρωπαίοι χρησιμοποιούσαν έναν ειδικό όρο για εκείνους τους άνδρες: *renegados*, δηλαδή αρνησίθρησκοι, αποστάτες, προδότες. Οι χριστιανοί δικαιολογούνταν κατά κάποιον τρόπο να τρέφουν τέτοιου είδους συναισθήματα, μιας και η χριστιανική Ευρώπη βρισκόταν ακόμα σε πόλεμο με το Ισλάμ...

Το σίγουρο είναι ότι ούτε η χριστιανική, αλλά ούτε και η «τουρκική» ερμηνεία για τους αρνησίθρησκους είναι σε θέση να ικανοποιήσουν την περιέργειά μας... Ιδιοφυείς προδότες ή αφομοιωμένοι ήρωες; Κανένα από αυτά τα δύο στερεότυπα δε διαθέτει πραγματικό υπόβαθρο...

Επομένως, δε θα είμαστε ποτέ σε θέση να ανακαλύψουμε τα κίνητρά τους. Ίσως το μόνο που θα καταφέρουμε είναι να καταλήξουμε σε κάποια σύνθετα, ή ακόμα και αντιφατικά συμπεράσματα ή εικασίες. Αλλά ακόμα και στην

περίπτωση αυτή, θα έχουμε πετύχει κάτι περισσότερο από τους νεοαποικιοκράτες Ευρωπαίους ιστορικούς ή τους μαροκινούς εθνικιστές, που τόσο οι πρώτοι όσο και οι δεύτεροι βλέπουν τους ρενεγκάντος μόνο σε σχέση με τις δικές τους ιδεολογικές προκαταλήψεις. Μπορούμε να προσπαθήσουμε να τους κατανοήσουμε ως άτομα (αν είναι δυνατόν) και ως ομάδα, με τα ενδιαφέροντά τους και το καθημερινό πρόγραμμά τους, τις δικές τους αξίες, την εικόνα που είχαν για τον εαυτό τους. Μπορούμε να επιχειρήσουμε να δούμε (με όση σαφήνεια επιτρέπουν οι μαρτυρίες) το φαινόμενο εκ των έσω, κι όχι υπό το πρίσμα εξωτερικών ερμηνειών...

Έτσι, η μελέτη μας θα επικεντρωθεί σε μία κοινότητα – και για μια σύντομη περίοδο (πενήντα περίπου ετών): Το Ραμπάτ-Σαλέ κατά το πρώτο μισό του 17ου αιώνα. Απ’ όλα τα κράτη της Μπαρμπαριάς, το Σαλέ υπήρξε το μόνο όπου οι κουρσάροι κατόρθωσαν να γίνουν ανεξάρτητοι. Το Αλγέρι, η Τύνιδα και η Τρίπολη ήταν όλα προτεκτοράτα της Υψηλής Πύλης, αλλά το Σαλέ διοικήθηκε – για μερικές δεκαετίες– από το “διβάνι” ή Συμβούλιο των Κουρσάρων Καπετάνιων. Ήταν μια αληθινή «πειρατική ουτοπία», και για το λόγο αυτό ελπίζουμε ότι θα ανακαλύψουμε εδώ, στην “Πολιτεία του Μπου Ρεγκρέγκ”, στη “Μαυριτανή Πολιτεία” ή “Πολιτεία των Κουρσάρων του Σαλέ”, τον Αρνησίθρησκο στην πιο εξελιγμένη μορφή του, στο υψηλότερο πολιτικό και πνευματικό στάδιο της ανάπτυξής του...»

Π. Λ. Γ. (από το κεφάλαιο II)

Ένα από τα σπάνια εκείνα βιβλία που δίνουν στους ιστορικούς νέες ιδέες για να σκεφτούν. Ασχολείται με ευρωπαίους προσήλυτους στο Ισλάμ τον 17ο αιώνα – συνήθως αλλά όχι πάντα πειρατές– τον αριθμό των οποίων ο Ουίλσον ανεβάζει σε χιλιάδες. Η προσεκτική ανάλυσή του για τους “ρενεγκάντος”, τις ιδέες τους και την πολιτική πρακτική τους οδηγεί σε μια πρόταση που μένει να διερευνηθεί: ότι ορισμένοι απ’ αυτούς συνδέονταν με τους Ροδόσταυρους και με τον Διαφωτισμό του 18ου αιώνα· ότι σχημάτιζαν ίσως μια “αρχόμενη κουλτούρα της αντίστασης” ως δραπέτες από έναν πολιτισμό οικονομικής και σεξουαλικής αθλιότητας. Οι ιστορικοί θα πρέπει να σκεφτούν γύρω από το πρωτότυπο θέμα αυτού του βιβλίου και να παρακολουθήσουν τις συνεπαγωγές του. Πράγματι ο Ουίλσον γυρίζει τον κόσμο ανάποδα!

Christopher Hill, ιστορικός, συγγραφέας του *The World Turned Upside Down*

Ένας χρονικογράφος, ιστοριογράφος και πειρατολόγος στην παράδοση του Ντιφόου . . . με απέραντη ευρυμάθεια και ενδιαφέρουσες προτιμήσεις. Η κιβωτός της γνώσης του διασχίζει τα πελάγη της άγνοιας και της προκατάληψης με δύναμη και χάρη.

Peter Linebaugh, ιστορικός, συγγραφέας του *The London Hanged*

Ο Πήτερ Λάμπορν Ουίλσον δείχνει γιατί έχουμε αδυναμία στους πειρατές – και γιατί, για χάρη του μέλλοντος, θα πρέπει να συνεχίσουμε να έχουμε . . . ένα μεθυστικό, περιπετειώδες βιβλίο.

Marcus Rediker, ιστορικός, συγγραφέας του *Between the Devil and the Deep Blue Sea*

Ο **Peter Lamborn Wilson**, γνωστός επίσης με το φιλολογικό ψευδώνυμο **Hakim Bey**, γεννήθηκε το 1945 στη Νέα Υόρκη. Αφού σπούδασε στο πανεπιστήμιο Κολούμπια, ταξίδεψε επί χρόνια στη Μέση Ανατολή, την Ινδία και το Νεπάλ. Μελέτησε τις τάντρα στη Δυτική Βεγγάλη, επισκέφθηκε ναούς και δασκάλους σουφί και διεξήγαγε έρευνα για το σουφικό τάγμα των Νιματουλάχι. Την περίοδο 1974-75 έγινε σύμβουλος του World of Islam Festival, διευθυντής αγγλόφωνων εκδόσεων της Ακαδημίας Φιλοσοφίας στην Τεχεράνη και συντάκτης του περιοδικού *Sophia Perennis*. Έφυγε ωστόσο από το Ιράν κατά την Ισλαμική Επανάσταση. Υπήρξε επίσης συνιδρυτής των εκδόσεων *Semiotext(e)-Autonomedia* στη Νέα Υόρκη. Στη δεκαετία του 1980 προχώρησε από τις νεοπαραδοσιακές αναζητήσεις της σχολής Ρενέ Γκενόν σε μια σύνθεση καταστασιακών ιδεών με ετερόδοξες εκδοχές σουφισμού και νεοπαγανισμού (ένα κράμα που επικρίθηκε από ορισμένους κοινωνικούς αναρχικούς ως έκφραση μυστικισμού, εκλεκτικισμού και «λάιφσταϊλ αναρχισμού»). Ο ίδιος περιέγραψε τη σκέψη του ως «αναρχική οντολογία» ή «αμεσοκρατία» (*immediatism*), είναι δε ο εισηγητής της «Προσωρινής (ή Πρόσκαιρης) Αυτόνομης Ζώνης» (TAZ), που βρήκε απρόσμενη απήχηση στην κουλτούρα ρίβ. Εκτός από ποιήματα και πεζά, έχει γράψει δοκίμια για ποικίλα θέματα, από τον Φουριέ και τον Ντ' Ανούντσιο μέχρι τον πνευματικό αναρχισμό στην αποικιοκρατική Αμερική, την τεχνολογία και το λουδισμό, τις παραδόσεις Τονγκ, τις σχέσεις μεταξύ σουφισμού και αρχαίου κελτικού πολιτισμού, την ιερή παιδεραστία στη σουφική παράδοση ή τη χρήση της *amanita muscaria* στην αρχαία Ιρλανδία. Μεταξύ των έργων του είναι: *Scandal: Essays in Islamic Heresy* (1988)· *TAZ: The Temporary Autonomous Zone, Ontological Anarchy, Poetic Terrorism* (1991, 2003)· *Sacred Drift: Essays on the Margins of Islam* (1993)· *Pirate Utopias: Moorish Corsairs & European Renegadoes* (1995, 2003)· *Escape from the Nineteenth Century: Essays on Marx, Fourier, Proudhon & Nietzsche* (1998).